

การพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิด
ของกิเซล (Gesell) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในเครือข่ายที่ 3
ศูนย์การศึกษาพิเศษ

นริสา เส้นหลินหมื่น¹, ชุติมา ทศโร²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท, หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, สถาบันมหาวิทยาลัย
หาดใหญ่

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล (Gesell) 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล (Gesell) ด้านการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก แผนการจัดกิจกรรมได้ทั้งหมด 6 แผน 6 กิจกรรม ใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ แต่ละแผนจะทดลอง 3 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง (Moderate) ระดับไอคิวอยู่ที่ 35-49 อายุระหว่าง 7-15 ปี ช่วยเหลือตนเองได้ มีปัญหาทางการสื่อสารไม่มีความพิการซ้อน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากของจังหวัด จำนวนนักเรียน 5 คน ที่เข้ารับบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา โดยมีเกณฑ์คัดเลือกดังนี้ 1) เป็น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 2) มีปัญหาทางด้านการสื่อสาร พูดไม่ได้ หรือพูดไม่ชัดเจน 3) ผู้ปกครองยินยอมให้เข้าร่วมในการวิจัยทดลองสำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Gesell จำนวน 6 แผน กิจกรรม 6 กิจกรรม 2. แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก 3. แบบบันทึกหลังจากการทำกิจกรรม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) และเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กหลังเรียนกับก่อนเรียนโดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test)

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนหลังการเรียนรู้อยู่โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล (Gesell) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา มีค่าสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน 2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พบว่าระดับความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมาก

คำสำคัญ: ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก, ชุดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล (Gesell) เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เครือข่ายที่ 3

The development of the ability to use small muscles using a creative art activity set based on the concept of Gesell for children with intellectual disabilities In the 3rd network of the Special Education Center

Narisa Senleemen¹, Chutima Tassar²

¹Graduate student, Department of Master of Education, Faculty of Curriculum and instruction, Hat Yai University.

Abstract

The objectives of this research was to 1) Compare the muscular abilities of children with intellectual disabilities before and after using the Gesell conceptual creative arts program. 2) To study the satisfaction of children with intellectual disabilities who used the Gesell conceptual art activity set. Six-week experiments, each activity was performed 3 times for 30 minutes each. The sample group in this study was a moderate intellectual disability, aged 7-15 years to help themselves. Which is obtained by a simple random selection Number of students 5 people entering the service Special Education Center, Educational District 3, Songkhla Province. The research instruments consisted of: 1. Plans for learning management using a set of 6 creative activities based on Gesell's concept, 6 activities. 2. Assessment of the ability to use fine muscles 3. Record after activity The statistics used for data analysis were percentage, mean (X) and standard deviation (SD), mean score of fine motor ability after study and before study using Wil's test. The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test

The results of the study found that

1. The results of comparing the achievement before and after learning by using the Gesell conceptual art activity set for children with intellectual disabilities. Found that the score after studying is higher than before studying Statistically

2. Results of the satisfaction study of students with intellectual disabilities Found that the level of satisfaction was at a high level.

Keywords: The ability to use fine motor muscles, A set of creative activities based on the Gesell concept, Children with intellectual disabilities, Network 3

ความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 5น.3 กำหนดไว้ว่า “คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษาในระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น และให้ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล

สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นเด็กที่มีพัฒนาการด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ ภาษา และสติปัญญาล่าช้ากว่าเด็กปกติเมื่อวัดสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานแล้วปรากฏว่ามีสติปัญญาดำกว่าเด็กปกติทั่วไป เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาแบ่งระดับรุนแรงออกเป็น 4 ระดับ คือ 1.เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับน้อย(เขาว์ปัญญา 50-70)เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่เรียนหนังสือได้ 2.เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง(เขาว์ปัญญา 35-49) เป็นเด็กที่มีพอฝึกอบรมได้ 3.เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรง(เขาว์ปัญญา 20-34)เป็นเด็กที่ต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์และได้รับการดูแลที่เหมาะสม 4.เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรงมาก(เขาว์ปัญญาดำกว่า 20) เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่มีความจำกัดเฉพาะด้านต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์และได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด การให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา การพัฒนาทางด้านต่างๆจะน้อยกว่าเด็กปกติ ครูผู้สอนจะต้องให้ความสำคัญ และคำนึงถึงความรู้ ความบกพร่องของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อเป็นการฟื้นฟูสมรรถภาพของเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ การเตรียมความพร้อมให้กิจกรรมหลากหลายแตกต่างกันโดยเริ่มจากง่าย ๆ ไปหายาก การจัดกิจกรรมนันทนาการเป็นการทำให้เด็กเกิดความสนุกสนานผ่อนคลายทำให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการให้เด็กสามารถรู้กฎกติกาและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การปรับพฤติกรรม เช่น การให้แรงเสริม การเป็นแบบอย่างที่ดี การให้รางวัลเป็นต้น การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กที่ไม่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ การจัดศิลปะบำบัด เป็นวิธีการบำบัดสิ่งที่เป็นจริงที่เกี่ยวกับความคิด เด็กได้มีโอกาสสร้างสรรค์หรือกระทำในสิ่งที่เขาคิดเป็นจริงหรือเป็นสิ่งที่มองเห็นและสัมผัสได้ ซึ่งเป็นการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กได้ด้วย (ผดุง อารยะวิญญู, 2552) ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ที่พบในเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาคือ กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กยังไม่เจริญเติบโตเต็มที่ ความสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะมือและต่ายังไม่ดี ต่ายังมองเห็นสิ่งของเล็กๆได้ไม่ชัดเจน มือยังบังคับทิศทางในการหยิบจับวัตถุ เช่น การใส่-ถอดเสื้อ ติดกระดุม รูดซิป การแปรงฟัน ผูกเชือก ร้องเท้า รวมถึงการเขียนไม่ได้ จึงไม่พร้อมทำงานที่มีรายละเอียด กระดุกยังอ่อนอาจโค้งงอเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ดังนั้นเด็กควรได้รับการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กเพื่อเตรียมความพร้อมในการ ชัดเขียนโดยการใช้อุปกรณ์หรือสื่อของจริงและกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้เด็กได้รับการฝึกการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและฝึกการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและกล้ามเนื้อตา การพัฒนากล้ามเนื้อมือ ฝ่ามือ ข้อมือ และนิ้วมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะส่งผลให้อวัยวะต่างๆมีความแข็งแรง และทำงานได้คล่องตัวขึ้น เด็กจะสามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้ (สิริมาภิญญอนันตพงษ์ 2555:12) ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องมีความอดทนและพยายามอย่างมาก เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเป็นเด็กที่มีระดับสติปัญญาดำ มีความสามารถในการเรียนรู้น้อย และมักจะมีสมาธิสั้น ขาดความสนใจ ขาดความตั้งใจ ขาดความสนใจต่อกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่กำลังกระทำอยู่ เป็นความผิดปกติทางพฤติกรรม ชนมาก ไม่มีระเบียบ วอกแวก มักทำอะไรก่อนคิด วู่วาม ก้าวร้าว ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ ครูจึงจำเป็นต้องใช้หลักการสอนพิเศษกว่าเด็กปกติ โดยการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละบุคคลเน้นหลักสูตรที่ปรับปรุงเนื้อหาและน้อยกว่าเด็กปกติมาก เพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถใน

การเรียนรู้ของเด็กแต่ละระดับชั้น ครูควรเน้นเนื้อหาทักษะพื้นฐานที่เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การอาบน้ำ แต่งกาย เป็นต้น ครูจะต้องมีเทคนิคการสอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการสร้างแรงจูงใจก่อน หลังจากนั้นใช้เทคนิคการสอน ช้าๆ ทบทวนบ่อยๆ สอนง่ายๆ สั้นๆ และสอนจากง่ายไปหายาก การสอนจะต้องไม่เคร่งเครียด ให้บรรยากาศ ผ่อนคลาย ดัดแปลงการสอนเป็นการเล่น การร้องเพลง การเล่านิทาน และการสอนจะต้องสม่ำเสมอเป็นประจำ (เบญจา ชลธารันนท์, 2555)

พัฒนาการทางด้านร่างกายเป็นพัฒนาการด้านหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของเด็ก ซึ่งก็เซล (Gesell) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กจะแสดงความสามารถในการจัดกระทำกับวัตถุ เช่น การเล่นลูกบอล การโยนลูกบอล การขีดเขียน เด็กต้องใช้ความสามารถของสายตาและกล้ามเนื้อ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ต้องอาศัยการเจริญเติบโตของระบบประสาทและการเคลื่อนไหวประกอบกัน ลักษณะพัฒนาการที่สำคัญของเด็กในวัยนี้คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเคลื่อนไหว การทำงานของระบบประสาทและกล้ามเนื้อ การพัฒนาความสามารถในการควบคุมร่างกาย การบังคับส่วนต่างๆ ของร่างกาย ในการจัดกิจกรรมเรียนการสอนให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จะต้องมุ่งเน้นให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ต้องมีการค้นหาศักยภาพของเด็กเพื่อที่จะวางแผนส่งเสริม ปรับปรุง แก้ไขให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่จะช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมือของเด็ก ได้แก่ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย เช่น การฝึก ปะกระดาษา การปั้น การร้อยลูกปัดหรือการพิมพ์ภาพ หรือการเดินประกอบท่าทาง กิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความคล่องแคล่วของกล้ามเนื้อ ส่งเสริมการประสานความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา และยังช่วยผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ การที่เด็กได้ฝึกการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ทั้งความคิดและการกระทำ ซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานทางศิลปะ และจะนำไปสู่การเรียนรู้ การเขียน การอ่าน อย่างสร้างสรรค์ต่อไป

จากความสำคัญและสภาพการณ์ดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของก็เซล Gesell สำหรับสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง อายุระหว่าง 7-15 ปี ซึ่งอาจเป็นแนวทางหนึ่งสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในปฐมวัยให้มีความสามารถให้มีความสามารถขั้นพื้นฐานและพัฒนาสูงขึ้นต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของก็เซล(Gesell)
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของก็เซล(Gesell)ด้านการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กมีบกพร่องทางสติปัญญาเพศชาย-หญิง อยู่ในระดับชั้นเตรียมความพร้อม ที่เข้ามารับบริการในเครือข่ายที่ 3 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง จังหวัดชุมพร จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 150 คน มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง (Moderate) ระดับไอคิวอยู่ที่ 35-49 อายุระหว่าง 7 - 15 ปี ช่วยเหลือตนเองได้ มีปัญหาทางการสื่อสารไม่มีความพิการซ้อน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากของจังหวัด

จำนวนนักเรียน 5 คน ที่เข้ามาใช้บริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา โดยมีเกณฑ์คัดเลือกดังนี้

- 1.1. เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- 1.2. มีปัญหาทางการสื่อสาร พูดไม่ได้ หรือพูดไม่ชัดเจน
- 1.3. ผู้ปกครองยินยอมให้เข้าร่วมในการวิจัยทดลอง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1. ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) จำนวน 6 กิจกรรม คือ การพับกระดาษ, การฉีก กระดาษ, การปั้น, การร้อยลูกปัด, การพิมพ์ภาพ, และการวาดภาพด้วยนิ้วมือ
2. แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
3. แบบวัดความพึงพอใจของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) ด้านการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก

ผลการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell)

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาก่อนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) โดยใช้สถิติทดสอบวิลคอกซัน(The Wilcoxon Match pairs Signed - Ranks Test)

การทดสอบ	n	$\sum x$	S.D	z	Asymp. Sig. (2-tailed)
ก่อนเรียน	5	13	2.00	-2.023	.043
หลังเรียน	5	29	1.14		

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) ด้านความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในการวัดระดับความสามารถก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13 หลังจากทีนักเรียนได้เรียนรู้จากการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) ด้านความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา แล้วทำการทดสอบหลังเรียน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 28

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาความพึงพอใจของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell)ด้านการพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา

ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell)ด้านการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา เป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินระดับความพึงพอใจของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จากการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล (Gesell) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา

รายการประเมิน	x	S.D	แปลผล
1 นักเรียนมีความสนใจในการทำกิจกรรม	4.30	0.24	มาก
2 นักเรียนมีสมาธิในการทำกิจกรรม	4.60	0.22	มากที่สุด
3 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมได้ตามขั้นตอน	3.43	0.90	มาก
4 วัสดุ อุปกรณ์ ในการทำกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.43	0.23	มาก
5 นักเรียนทำกิจกรรมได้ 3-5 นาที	4.53	0.27	มากที่สุด
6 นักเรียนมีพัฒนาการและความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กในการทำกิจกรรมได้	4.83	0.41	มากที่สุด
7 นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการทำกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.45	0.28	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) ด้านการพัฒนากล้ามเนื้อ มัดเล็ก สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา จำนวนนักเรียนทั้งหมด 5 คน โดยรวมจากรายประเมินทั้งหมด 7 ข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการทำกิจกรรม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 5.00$) รองลงมา นักเรียนมีพัฒนาการและความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กในการทำกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.83$) และนักเรียนมีสมาธิในการทำกิจกรรม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.60$)

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) ด้านการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($x = 4.45$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell)ด้านการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยให้มีความสามารถขั้นพื้นฐานและพัฒนาสู่ขั้นต่อไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการวิจัยและผลการวิจัยดังต่อไปนี้

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งเชิงทดลอง(Quasi Experimental Research) ผู้วิจัยได้ทำการทดลองตามแผนการวิจัยOne-Group Pretest-Posttest Design ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยอาศัยการวิจัยแบบการทดลองกลุ่มเดียวทำการทดลอง และเก็บข้อมูลจากสถานการณ์จริงขณะทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell)ว่ามีผลเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่ ได้ออกแบบกระบวนการวิจัยเป็นแบบเชิงทดลอง โดยผู้เข้ารับการทดลอง ได้แก่ เด็กบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง (Moderate)ระดับไอคิวอยู่ที่ 35-49 เพศชาย-

หญิง อายุระหว่าง 7-15 ปี ช่วยเหลือตนเองได้ มีปัญหาทางการสื่อสารไม่มีความพิการซ้อน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากของจังหวัด จำนวนนักเรียน 5 คน ที่เข้ามารับบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell)ด้านการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) จำนวน 6 แผน แผนละ 30 นาที และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความสามารถด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell)สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และแบบวัดความพึงพอใจของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) ด้านการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่า z ของการทดสอบวิลคอกซัน (The Wilcoxon Match pairs Signed - Ranks Test) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell)ด้านการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ซึ่งจากการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า คะแนนหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ผลการศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล (Gesell) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า อยู่ในระดับมากขึ้นไป

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) ซึ่งจากผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell)สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในเครือข่ายที่ 3 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ” ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจซึ่งนำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) ก่อนและหลังการทดลอง พบว่า ก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) เด็กยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีอัมพาตทั้งทิศทางในการหยิบจับวัตถุไม่ได้ เช่น การใส่-ถอดเสื้อ ติดกระดุม รูดซิป การแปรงฟัน ผูกเชือกรองเท้า รวมถึงการเขียนไม่ได้ เป็นต้น ดังนั้นเมื่อเด็กได้รับการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell) เด็กจะสามารถใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กได้ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองซึ่งสอดคล้องกับ พัฒนา ชัชพงษ์ (2549 : 122) กล่าวว่า การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน โดยกล้ามเนื้อเล็กเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งที่สำคัญสำหรับเด็กที่มีความพร้อมจะทำกิจกรรมต่างๆ เช่น

การใส่-ถอดกระดุม รูดซิปการแปรงฟัน ใส่รองเท้า งานศิลปะ รวมทั้งการขีดเขียน ถ้าเด็กใช้กล้ามเนื้อเล็กได้คล่องแคล่วจะช่วยส่งเสริมด้านต่างๆ การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ต่างๆ จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กได้พัฒนาความพร้อมทางมือและตามากที่สุด เด็กจะเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน เด็กจะใช้มือในการหยิบจับสิ่งต่างๆ ทำให้เด็กเข้าใจวิธีการใช้นิ้วจับดินสอได้อย่างถูกต้องวิธี

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของเกิเซล (Sell) พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.45 จากการสังเกตพบว่าในระหว่างการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ เกิเซล(Gesell) ด้านการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา นักเรียนมีความตั้งใจและมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม สามารถทำกิจกรรมได้อย่างสนุกสนาน มีความสุข มีความเชื่อมั่นในการหยิบจับสิ่งของมากขึ้น เพราะผู้เรียนได้มีการปฏิบัติจริงช่วยให้เกิดการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างเป็นอิสระ โดยมีครูวางแผนร่วมกับผู้เรียน กระตุ้น ให้กำลังใจ และชี้แนะแนวทางการแสวงหาความรู้ที่ถูกต้องให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนได้เรียนตามเนื้อหาที่นักเรียนต้องการ ได้ลงมือปฏิบัติจริง มีผลการแสดงความก้าวหน้าในการทำกิจกรรมเป็นระยะๆ และทำท่ายให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเมื่อผู้เรียนใช้ความพยายามระดับหนึ่งจะทำให้เกิดความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ภาณุวัฒน์ เปรมปรี 2556, น.46) การจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนอยากรู้ อยากเห็น กระตุ้นให้นักเรียนกลายเป็นผู้ที่แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้นักเรียนยังมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมในชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของเกิเซล(Gesell)ที่ทำท่ายความสามารถของนักเรียน เพราะไม่เคยทำมาก่อน จะทำให้นักเรียนต้องคิดหาทางออกทำให้เกิดความท้าทาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. การส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของเกิเซล(Gesell) ครูจะต้องให้เวลากับเด็กในการปรับตัวในการทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งในช่วงระยะเวลาสัปดาห์แรกเด็กจะไม่กล้าหยิบจับอุปกรณ์ ในขณะที่เด็กไม่ยอมหยิบจับอุปกรณ์ ครูควรกระตุ้นเร้าความสนใจให้เด็กเกิดความมั่นใจที่จะทำกิจกรรม และให้เด็กได้ใช้ความสามารถในการใช้มือ นิ้วมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา โดยให้เด็กลงมือกระทำอย่างต่อเนื่อง

2. ครูผู้สอนควรมีบทบาทในการดูแลให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำเมื่อเด็กต้องการ กระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรมนั้นๆด้วยตนเอง ให้การเสริมแรงโดยการกล่าวคำชม หรือตบมือให้ในขณะที่เด็กกำลังทำกิจกรรม เพื่อให้เด็กมีความมั่นใจในตนเอง และมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมนั้นๆ

3. ในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของเกิเซล (Gesell) หากเด็กมีความสนใจที่จะทำกิจกรรม ครูควรมีการขยายระยะเวลาเพิ่มมากขึ้น

4. เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ครูผู้สอนควรแนะนำให้เด็กทำความสะอาด เก็บกวาดอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม บริเวณพื้นที่ของตนเองให้เรียบร้อยทุกครั้ง

5. ผู้ปกครองสามารถนำกิจกรรมการพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กไปใช้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการควบคู่ไปกับทางโรงเรียนเพื่อให้เด็กได้มีพัฒนาการอย่างเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรมีการศึกษาความสามารถในการกล่อมเนื้อมัดเล็กโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล (Gesell) ไปพัฒนากับเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านอื่น เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางสุขภาพหรือร่างกายหรือการเคลื่อนไหว เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา เป็นต้น แล้วจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับการพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วง

2.ควรมีการศึกษาความสามารถด้านความสามารถในการกล่อมเนื้อมัดเล็กโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิเซล(Gesell)โดยมีผู้ปกครองมีส่วนร่วมในพัฒนาเด็ก

เอกสารอ้างอิง

- เบญจมา ชลธารนนท์.(2555). คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท.กรุงเทพมหานคร: เพทายการพิมพ์
- บุญธรรม โสภ. (2556). การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. หลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รวีพร ผาด่าน. (2557). ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การฝึก ตัด ปะเศษวัสดุ. ปริญญานิพนธ์. กศม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐนิชา ภูมิรัตนไพศาล.(2559).ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวนซินโดรม ศูนย์การศึกษาพิเศษมหาจักรีสิรินธร (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม.
- ผดุง อารยะวิญญู.(2554). วิธีการสอนเด็กแอลดี.กรุงเทพมหานคร:ไอคิวบุ๊คเซนเตอร์.
- พัฒนา ชัชพงศ์. (2551). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS เพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย.วารสารวิชาการศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.
- สิริมา ภิญโญนันตพงษ์.(2555). การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : เอ็มแอนด์เอ็ม เลเซอร์พริ้นต์
- Awareness,S.(2003) Fine Moter Development.(Online).Available://www.tsbvi.edu/Outreach/seehear/spring99/finemotor.htm. Retrieved January 25,2006
- Bruner.(1966).Toward a Theory of Instruction. Harward University Press. United States of America.
- Gesell,Amoid.(1940).The First Five Years of life: A Guide to the Study of the PreschoolChild.New York: Harper
- Good,C.V.(1973). Dictionary of Education.New York:McGrow-Hill Book Compamy.
- Hilgrad,E.R.(1962).Introducation of Psychology. New York: Harcourt Brace & world.Kaufaman.

